

Дивиденди - сборник с решения на казуси

ISBN 978-619-7650-33-4

© 2024, първо издание

Автор: Елена Илиева, Христо Досев, проф. д-р Любка Ценова, Трендафил Василев, Николай Такиев, Алиция Профирова

Президент: Георге Стратон

Генерален Директор: Огнян Благоев

Мениджър Редакционен Отдел: Николета Караджиева

Продуктов мениджър: Стела Василева, Жени Димитрова, Десислава Радева-Едрева

Изпълнителен Директор: Полина Трифонова

Арт Директор: Кристина Симеонова

Корица: Мирела Велчева

Техническа редакция: Кармен Христова

Обслужване на клиенти:

Надежда Александрова - Маркова – тел. 0877 954 760

Николай Тотев – тел. 0888 933 813

Стефка Илиева – тел. 0882 452 511

e-mail: info@straton.bg

Можете да се запознаете и с други продукти, публикувани от РС Издателство и Бизнес консултации, на: www.straton.bg

Съдържанието на е-книгата е актуално към ДВ, Брой: 15 от 20 февруари 2024 г.

DWD901

Всички права са запазени. Никаква част от настоящия текст не може да бъде възпроизвеждана, архивирана или предавана под никаква форма или чрез други механични или електронни средства, фотокопиране, аудио или видео запис, без писменото разрешение на издателя. Авторите и издателите не са отговорни за каквато и да е загуба, причинена на физическо или юридическо лице, което действа или се въздържа от действия, в резултат на прочита на материалите, публикувани в този документ.

РС Издателство и Бизнес Консултации

Осчетоводяване на изплатен дивидент към физическо лице и търговско дружество

Въпрос: Дружеството ни (регистрирано като ООД) е реализирало чиста печалба в размер на 62250 лева за 2021 година. Бихме искали да я разпределим между собствениците, които са двама на брой. Единият съдружник е физическо лице и притежава 75% от капитала на компанията. Другият съдружник е търговско дружество, което притежава 25% от капитала. Дружеството прилага НСС.

1. Как следва да се документира изплащането на дивидентите?
2. Задължително ли е всеки съдружник да получи такъв размер на дивидента, какъвто съответства на дела му в капитала, или е възможно да се гласуват различни размери на дивидентите?
3. Как е правилно да се осчетоводи изплатеният дивидент и може ли същият да представлява разход за предприятието?
4. Какви данъци следва да плати дружеството за изплатените дивиденди?

Отговор на въпроса даде експерт Николай Такиев:

По отношение на първи въпрос:

Възможността за разпределяне на дивиденди между собствениците на едно търговско дружество е регламентирано от Търговския закон. По-конкретно за дружеството с ограничена отговорност (ООД) разпоредбата на чл. 133 от Търговския закон касае възможността на съдружниците да получат част от печалбата съразмерно техния дял в дружеството, освен ако не е уговорено друго.

Разпределението на печалбата и вземането на решение за нейното изплащане е компетентност на общото събрание на съдружниците съгласно разпоредбата на чл. 137, ал. 1, т. 3 от Търговския закон. Решението на съдружниците се документира с протокол на общото събрание, където се вписват взетите решения.

По отношение на втори въпрос:

Разпоредбата на чл. 133, ал. 1, изр. второ от Търговския закон регламентира, че всеки съдружник има право да получи част от печалбата, съразмерна на дяловете му, освен ако не е уговорено друго. С оглед диспозитивния характер на разпоредбата, няма пречка в дружествения договор да се предвиди друго, в това число и различно съотношение при разпределение на печалбата между съдружниците. Около това мнение се обединява и НАП в свое становище Изх. № 2_686 от 10.06.2013 г.

По отношение на трети въпрос:

От счетоводна гледна точка, когато предприятието разпределя печалбата между собствениците, се наблюдава намаление на собствения капитал срещу формиране на задължение към собствениците.

Определението за разход, което ни е зададено от общите разпоредби за прилагане на националните счетоводни стандарти гласи следното:

4.5. Разход – намаляването на икономическата изгода през отчетния период под формата на извеждане извън предприятието или намаляване на активите, или увеличаване на пасивите, което води до намаление на собствения капитал, отделно от това, което подлежи на разпределение между собствениците на капитала, и преоценката, отразена в собствения капитал.

Видно от определението, заложено в Националните счетоводни стандарти, макар за разход да се приема намалението на собствения капитал, изрично е определено, че не се приема за разход намалението на собствения капитал, което подлежи на разпределение между собствениците (дивидентите).

Осчетоводяването на разпределението на печалбата следва да изглежда по следния начин:

Дебит сметка Неразпределена печалба 62250

Кредит сметка Задължения за съучастия (дивиденти) 62250

анл. сметка Физическо лице 42687.50*

анл. сметка Търговско дружество 15562.50*

* Приемаме, че всеки собственик получава такава част от печалбата, каквато отговаря на дела му в капитала.

По отношение на четвърти въпрос:

В конкретния случай съдружниците, получаващи дивиденди, са физическо лице и търговско дружество. Това означава, че от гледна точка на данъчното законодателство следва да се приложат разпоредбите както на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ), така и на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО).

По отношение на ЗДДФЛ:

Доходите на физическите лица от получени дивиденди се облагат с окончателен данък съгласно разпоредбата на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗДДФЛ. Данъкът е в размер на 5% и се определя върху брутната сума на дивидента, определена в решението на Общото събрание на съдружниците. Задължението за удържане и внасяне на данъка е на платеща на дохода, който в конкретния случай е дружеството, разпределящо дивидентите. Специфичното тук, на което искаме да обърнем внимание е, че по отношение на данъка върху дивидентите е налице отклонение от общото правило за деклариране и внасяне на данъците в ЗДДФЛ. Съгласно разпоредбата на чл. 65, ал. 2 от ЗДДФЛ данъкът се декларира и внася в срок до края на месеца, следващ тримесечието, през което е взето решението за разпределяне на дивидента.

Осчетоводяването на удържания дивидент от физическото лице може да изглежда по следния начин:

Дивидент на ФЛ = 15 562.50 x 5.00% = 778.13 лв.

Дебит сметка Задължения за съучастия (дивиденди) 778.13

Кредит сметка Данък върху дивидентите 778.13

По отношение на ЗКПО:

Облагането с данък върху дивидентите при юридическите лица е регламентирано в разпоредбата на чл. 194 от ЗКПО, където по-конкретно се казва, че:

Чл. 194 (1) С данък при източника се облагат дивидентите и ликвидационните дялове, разпределени (персонифицирани) от местни юридически лица в полза на:

1. чуждестранни юридически лица, с изключение на случаите, когато дивидентите се реализират от чуждестранно юридическо лице чрез място на стопанска дейност в страната;

2. местни юридически лица, които не са търговци, включително на общини.

Видно от цитираната разпоредба става ясно, че по аналогия на противното, изложено в чл. 194, ал. 1, т. 2 от ЗКПО, когато получател на дивидента е лице, което е търговец по смисъла на Търговския закон, то данък не следва да се удържа при изплащане на дивидента. В изложеното запитване Ви твърдите, че вторият съдружник е търговско дружество, като не сте уточнили дали същото е чуждестранно юридическо лице и дали същото има установено място на стопанска дейност в страната. При условие че търговското дружество е местно юридическо лице, което притежава качеството на търговец по смисъла на Търговския, считаме, че върху изплатения дивидент не следва да удържате данък. При условие че търговското дружество е чуждестранно юридическо лице, което има установено място на стопанска дейност в страната, считаме, че отново върху изплатения дивидент не следва да се удържа данък. При условие че търговското дружество е чуждестранно юридическо лице, което няма установено място на стопанска дейност в страната, считаме, че за Вас ще възникне задължение за удържане на данък дивидент, доколкото сключен международен договор за избягване на двойно данъчно облагане (СИДДО) не предвижда друго.

Осчетоводяване на получен дивидент от дъщерно дружество

Въпрос: Дружеството ни, което е регистрирано като дружество с ограничена отговорност, притежава 100% от капитала на друго дружество. През 2021 година дъщерното дружество реализира печалба в размер на 35000 лева, която ще разпредели към дружеството майка. Двете дружества прилагат НСС като счетоводна база.

1. Как е правилно да осчетоводим получения от дъщерното дружество дивидент?
2. Дружеството ни дължи ли данък печалба върху получения дивидент?

Отговор на въпроса даде експерт Николай Такиев:

По отношение на първия въпрос:

От изложената фактическа обстановка става ясно, че дружеството Ви е направило инвестиция в дъщерно дружество, от която ще получи дивидент.

От гледна точка на счетоводните стандарти полученият дивидент представлява приход за дружеството по смисъла на СС 18 – Приходи, доколкото получените дивиденти не се отчитат по метода на собствения капитал съгласно СС 28 – Отчитане на инвестициите в асоциирани предприятия. Приходът следва да се оцени и признае във Вашето счетоводство по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение под формата на парични средства.

Доколкото може да се допусне, че паричният поток във връзка с дивидента няма да се забави във времето, то може да се приеме, че справедливата стойност на прихода е равна на номиналната стойност на полученото плащане. По-конкретно, съгласно точка 8.1 от СС 18 – Приходи, предприятието има право да признае приход от дивидент, когато сумата на прихода може да бъде надеждно оценена и предприятието ще получи икономическа изгода, свързана със сделката.

Безспорно в разглежданата хипотеза, доколкото не липсват данни за противното, може да се счете, че от получения дивидент предприятието ще генерира икономическа изгода, която ще се реализира чрез увеличение в собствения капитал. Моментът, в който предприятието следва да признае прихода от дивидент, е моментът, когато се установи правото за неговото получаване. В конкретния случай това може да бъде датата, на която е взето решението за разпределяне на дивиденти, документирано от дъщерното дружество чрез протокол.

Осчетоводяването на получения дивидент може да изглежда по следния начин:

Дебит сметка Вземания от съучастия (дивиденти) 35000

Кредит сметка Приходи от съучастия (дивиденти) 35000

По отношение на втория въпрос:

В конкретната фактическа обстановка полученият дивидент от дъщерното дружество се отчита като счетоводен финансов приход.

Счетоводните приходи участват при формирането на счетоводния финансов резултат на дружеството, който се оповестява във финансовите му отчети. От гледна точка на данъчното законодателство облагането с така наречения „данък печалба“ или както е нормативното му название – корпоративен данък, се извършва не на база счетоводен финансов резултат, а на база данъчен финансов резултат. Данъчният финансов резултат се формира, като счетоводният финансов резултат се преобразува по ред и начин, определен в ЗКПО с така наречените данъчни постоянни и данъчни временни разлики. Данъчните постоянни и временни разлики представляват приходи и разходи, които са непризнати за данъчни цели. Временните разлики могат да бъдат признати в следващи данъчни години, когато настъпят определени в закона обстоятелства за това, докато постоянните разлики са приходи и разходи, които никога не могат да бъдат признати за данъчни цели. Отчетените приходи от дивиденти в определени случаи се определят като данъчни постоянни разлики, което означава, че на практика тези приходи са непризнати и не се облагат с корпоративен данък.

Съдържание

Осчетоводяване на изплатен дивидент към физическо лице и търговско дружество	1
Осчетоводяване на получен дивидент от дъщерно дружество	3
Отнасяне на приход и разход от разпределен дивидент във фирма майка и нейно дъщерно дружество	5
Данъчни рискове при разпределяне на премиен резерв като дивидент	6
Внасяне на данък при изплащане на дивидент	8
Данък дивидент за собственик на българско дружество, който е нидерландски гражданин	9
Отразяване в декларации на разпределен дивидент	10
Разпределяне на дивидент към собственик на българско дружество от Обединеното кралство	11
Разпределяне на дивиденди от дъщерно дружество към дружество майка	13
Договор и разпределяне на дивидент при заем от регистрирано дружество А към нерегистрирано дружество Б с едни и същи собственици и съдружници	15
Изплащане на дивидент на починало лице	15
Подаване на информация със справка по чл. 73, ал. 1 от ЗДДФЛ за 2022 г.	17
Данъчно облагане в Германия на лице с двойно гражданство, собственик на дружество у нас	18
Разпределяне на дивидент при ЕТ - справка по чл. 73, ал. 1 и отражение в ГДД	20
Формиране на данъчна загуба от приспаднат в намаление приход от дивидент	21
Гласуване на дивиденди	22
Попълване на баланс на ЕООД с авансово разпределени дивиденди през 2022 г.	23
Изплащане на дивидент от фирма без персонал	24
Осчетоводяване на неразпределена печалба във връзка с договор за прехвърляне на дялове	25
Ред за разпределяне на дивидент за минали години	26
Деклариране на салдо, получено при авансово разпределение на дивидент	28
Прихващане на заем с дивидент	29
Деклариране на вземане от физическо лице във връзка с фактурирани стоки	29
Счетоводни записвания във връзка с неразпределени дивиденди	30
Деклариране на данни от счетоводната отчетност в декларацията по чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ и чл. 201, ал. 1 от ЗКПО	31

Разпределяне на дивидент само към единия съдружник	32
Облагане с данък дивидент на печалба, вложена в доброволен пенсионен фонд	33
Решение за изплащане на дивидент в размер на 1000 лв. и ограничения за плащанията в брой	34
Разпределяне на дивидент на напуснал съдружник в ООД	35
Изплащане на сума под 10 хиляди лева на лице по ДУК, осигурен на 10 хиляди лева бруто	35